

DAN WŁODARCZYK

inspirováno skutečnými osudy

Jitřní záře

JMÉNO A RODIČE SI NEVYBEREŠ

VOYO

■ garamond

Jitřní záře

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatrosmedia.cz

■ garamond

Dan Włodarczyk

Jitřní záře – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

DAN WŁODARCZYK

Jitřní záře

JMÉNO A RODIČE SI NEVYBEREŠ

■ garamond

Text © Dan a Hana Włodarczykovi, 2024
Cover © TV Nova s.r.o., 2024

ISBN tištěné verze 978-80-7407-645-9
ISBN e-knihy 978-80-7407-647-3 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-7407-649-7 (1. zveřejnění, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7407-650-3 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

DAS MONDTAAL

Klisna na kluzké cestě zaváhala. Karel zvíře pobídl, neochotně si odfrklo a opatrně se vydalo po sotva viditelné cestě dolů k potoku. Bylo po dešti a pod mokrou trávou se skrývala mazlavá hlína, pro tohle věčně vlhké údolí typická. Deště ji splavovaly z okolních lesů, držela se na prudkých svazích jen silou vůle.

Klisna pomalu sestupovala, občas natáhla krk a pokusila se uškubnout trs trávy nebo list ze stromu. Lišejníky a mechem obrostlé jabloně se tu krčily jak zkroucené stařeny a soupeřily o slunce se zplanělými třešněmi, které snad ani nemohly v téhle nadmořské výšce rodit. Tlusté, zkřivené kmeny a přeostlé, neprořezávané koruny, větve, které se z kmene odlupovaly jak hnáty čarodějnice, dávaly tušit, že je tu vysázeli ještě původní hospodáři Měsíčního údolí. Sudetští Němci. Tenkrát tomu místní říkali Das Mondtaal.

Kdysi tady stávala stejnojmenná vesnice. Většina sudetských statků zmizela, zůstaly jen základy zdí a přestárlé stromy jako sklerotičtí svědci zaniklého světa. Vesnice sama nezanikla, dnes ale začínala o několik set metrů níž. Z nějakého důvodu v padesátých letech komunisti zbourali jen statky tady nahoře, ty spodní nechali stát. A možná ani nic nebourali, Němčoury prostě vysídlili a zbylé baráky nabídli Čechům.

Do nevlídného šumavského podhůří – ještě v dubnu se tu držel sníh a na ledové muže pravidelně mrzlo – se nikomu moc nechtělo. Mnozí z těch, co zadarmo přišli k majetku, o jakém by se jim za normálních poměrů ani nesnilo, tu nevydrželi a utekli zpět do vnitrozemí. Opuštěné statky postupně rozebrali sousedé na materiál, zbytek dokonaly šumavské zimy.

Když se v sedmdesátých letech zřítíl krov jednoho takového zplundrovaného hospodářství na děcka, co si sem chodila hrát, nařídil okres rozpadlé budovy srovnat se zemí a na jejich místě postavit nový kravín. Zvládlo se jen

to první, na to druhé už nezbyly peníze ani lidé: mladí odcházeli za lepším do města a v novém kravině by neměl kdo makat.

Sad se rozestoupil a před nimi se rozprostřel výhled na střechy několika málo stavení, která dnešní Mondtaal tvořila. Dnes se už Mondtaalu neříkalo ani Měsíční údolí, bylo to asi moc romantické, a vesnici přejmenovali na domácky znějící Milešín.

Svah se narovnal a Karel klisnu popohnal do klusu. Nebránila se, na louce se cítila bezpečně a vyrazila okamžitě vpřed. Cítil, jak Pavla vyjekla a přitiskla se k němu celým tělem.

Po chvíli dorazili k vyvrácenému plotu. Karel přitáhl oště, klisnička zastavila a začala poklidně oškubávat trsy kostřavy. Seskočil: „Tak jsme tady.“ Natáhl ruce a pomohl Pavle sesednout.

„Kde tady?“ Pavla kolem viděla jen stromy a přerostlé křoví, nejspíš černý bez, podle bílých talířů květů, které v letní zeleni svítily jak lebký umrlců.

„No přece tady...“ Karel obsáhl gestem okolí. Uvázal klisnu k litinovému sloupku, který tu trčel jak osamělý vykřičník za větou, jejíž smysl čas vymazal, a vydal se podél ztrouchnivělých planěk. Pavla si přidržela sukni, aby si ji neroztrhla o pichlavé šlahouny ostužiní, z pod kterého se na ni šklebily zrezivělé brány. Možná to nebyly brány, ale převraceče slámy, neuměla to rozeznat. Prostě něco zemědělského.

Pavla měla ráda přírodu, ale takovou tu hezkou, vlídnou, přející a moudrou, z babiččinych herbářů, časopisů o zdravé výživě a dokumentů Davida Attenborougha, přírodu, ve které člověk mohl splynout s harmonií vesmíru. O téhle přírodě železa a strojů, chemie, umělých hnojiv a silážních věží, zkrátka o přírodě takřikajíc potravinářsko-zemědělské nevěděla a ani nechtěla vědět nic. To nebyla příroda, to byla znásilněná bohyně. Brány se šklebily a vypadaly, že pamatují když ne přímo vyhnané Němce, tak alespoň první vlnu kolektivizace.

Po několika krocích konečně v záplavě listoví rozeznala torzo kamenné zdi a střechu. Stavení, vlastně to byla teprve stodola, obytný dům se skrýval až za ní, bylo už na první pohled tak prastaré, že se svým okolím začalo pomalu splývat. Stalo se součástí biotopu.

Obešli zídku, protáhli se pod trámem. Střecha stodoly byla sice plná děr, ale tvar pořád držela. „Ty dubový trámy ještě pamatujou Marii Terezií a budou to držet ještě dalších tři sta let, až my tady dávno nebudem,“ Karel poklepal na černý trám. Bylo vidět, že jde na jistotu, že to tady už má prolezlé. Upozorňoval ji na nerovnosti terénu, na skryté pasti, aby nešlápla do díry nebo si nepodvrkla nohu v hromadě suti. Najednou se před nimi objevil dvůr. Tonul v jedovaté zeleni, zarostlý žahavkami, chvílemi sahaly až do pasu. Ta zeleň byla tak jasná, bujná a jednolitá, že když se do kopřiv opřelo slunce, Pavla si musela zaclonit oči, zářivá barva působila až psychedelicky. Zelený příboj se vlnil až ke zdem omítnutým bílým vápnem. Tam začínal teprve samotný dům.

Byl obrovský. Možná víc tvrz než dům, působil jako prehistorický kytovec. Hřeben střechy byl prohnutý v místě, kde se už krovy začínaly hroutit, měl v sobě něco organického. Podél celého prvního patra se táhla pavlač s vyřezávaným zábradlím z tmavého dřeva, která končila zborceným schody, ústícími do kopřiv. Z každé strany dům chránila stodola. Přízemí pod pavlačí bylo zřejmě vyhrazeno domácímu zvířectvu: místo dveří vrátka od chlíva.

Karel se ramenem opřel do dvoukřídlých zelených dveří. Nekladly téměř odpor a hladce jej vpustily dovnitř.

„Co blbneš,“ lekla se Pavla, „někdo na nás přijde.“

„Neboj, je to prázdný. Nikdo tu nebydlí.“ Vtáhl Pavlu dovnitř. Ovanul ji sladký pach zatuchliny, hnijícího dřeva, plísně, vlhkosti a prachu. Pach zapomenutých tajemství a zavátých osudů. Cítila, jak se jí na zádech udělala husí kůže. Ne, že by měla přímo strach, spíš takové to mravenčení, když jako malá holka podnikala něco, co dospělí nesmí vidět. Vzrušení ze zakázaného. Jako když se s klukama ze třídy, kolik jim bylo? – třináct? – chodili na základce osahávat do protiletectvého krytu v suterénu pod šatnami. První doteky pohlaví, pocit šimrání mezi nohama, stud přebíjející žárlivost, protože kluci se nejdřív vždycky sesypali na Fišerovou, který měla ze třídy největší prsa.

Uvědomila si, že jí pod tričkem ztvrdly bradavky. Možná to byla jen obyčejná reakce na změnu teploty, venku se udělalo dusno a chystalo se znovu na bouřku, ale tady uvnitř udržovaly tlusté kamenné zdi chlad.

Uvnitř Pavlu překvapilo, jak jsou místnosti rozlehlé. Tady v kraji byly většinou stíněné podhůrské chaloupky, ve kterých člověk narážel na futra, protože nízké stropy byly existenční nutností kvůli teplu a vyšší stropy znamenaly vyšší náklady na vytápění, víc dřeva, víc štípání, víc práce. Tenhle statek měl ale místnosti vysoké jako v měšťanském domě.

Každá místnost byla vymalovaná jinou barvou a jiným vzorem válečku. Karel nadšeně upozorňoval na jednotlivé detaily, na kovové secesní umyvadlo, na černou kuchyni, na rozbitou pec z bílých a zelených kachlů, na těžkou dubovou skříň, která se zchromlá opírala o stěnu. Na jejím dně se válely působením času vyrudlé písemnosti: obálky, dopisy, domácí účetní kniha, fotografie. Z jedné z nich hleděla žena ve středních letech, vážná, neutrální tvář, v tmavém saku s broží.

„To je ještě po Němcích?“ ukázala fotografii Karlovi.

„Pochybuju,“ otočil fotografii na rub. „Foto Břečka, Prachatice, 1964,“ ukázal jí razítko. „Češi. To už budou noví majitelé.“

„Zdi jsou tlustý jak někde na tvrzi.“

„Taky že skoro jo. Číslo popisné jedna, první dům v Milešíně. Stojí tu už sedm set let. Před touhle usedlostí tady nebylo nic. Jen lesy, medvědi a vlci. Musel postavit bytelnou pevnost, aby přežil. Nějakej sedlák Mileša. Po něm se to jmenuje Milešín.“

„Myslela jsem, že se to jmenovalo Mondtaal. Po Němcích.“

„Jo, bydleli tu Češi i Němci. Spolu a vedle sebe. Když v čtyřicátým pátým Němce odsunuli, hledali nový název. Dosazeného starostu osvítilo a vzpomněl si na Milešu. Kdyby to byl nějakej angažovanej blb, mohlo se to tu taky jmenovat Stalinova Lhota.“ Poplácal spokojeně mohutné stěny. „První barák ve vsi. Díky, Milešo.“

Vyšli se na dvůr. Pavla cítila, jak se jí v dusnu tričko lepí na prsa. Šla opatrně, aby si od kopřiv nespálila nohy. Dvůr přecházel plynule do zahrady. Karel se k ní co chvíli otočil a upozorňoval tu na zplanělé keře s rybízem, tu na přestárlý angrešt.

„Vidíš? Rybíz. Stačí vyplejt a vysekat okolo, zas bude rodit.“ Vypadal nadšeně, jako kdyby zahradu sám zakládal. Pavla utrhla černou kuličku, v ústech se jí rozlila sladká chuť. Byl už zralý.

Za rybízem se ozvalo kejhání, z trávy se vybatolilo několik kaččen. Karla s Pavlou ignorovaly a začaly se hned pást na mladých kopřivách. „Ty jsou taky součástí vybavení?“

„Asi od sousedů.“

Ukázal k vedlejší chalupě, jejíž bílá omítka prosvítala pár metrů po proudu potůčku. Vedlejší pozemek se dal poznat jen odhadem, z plotu zůstalo torzo. Hranice byla nezřetelná. Vraceli se k domu. Z Karla sálalo nadšení, usedlost v něm probudila sedláka.

„Úplně vidím, jak děti běžej po louce, kam až chtěj. Nikde žádný auta, žádná silnice. Totální svoboda, jakou ve městě nepoznaj.“

Pavla ucítila, jak se jí hrud' stáhla, jako by se jí bouřková mračna, nakupená nad obzorem, přestěhovala z oblohy do těla a nalepila na žaludek a do krku. Úplná hradba úzkosti. Jenom tiše hlesla:

„Nejdřív ty děti musím mít.“

„Víš, co říkal léčitel: celý je to jenom o životním stylu. Tělo se brání přivést miminko do prostředí plného jedů.“

„Hm.“

Pokrčila pohasle ramený, v tomhle si nevěřila. Karel ji k sobě pevně přitisknul.

„Musíš se vyčistit. Tělo i psychiku. Pak budeš rodit jak Raskenová.“

„Jako kdo?!“

„Jako Ida Raskenová. Neznáš?“

Karla pobavila její neznalost.

„Musíš znát, není možný. Seriál ze švédského venkova. Ida Raskenová v něm pořád rodila. Asi patnáct dětí. V každým dílu nejmíň dvě.“

Pavla zavrtěla hlavou. Její vlastní tělo ji zrazuje v té nejzákladnější funkci.

„Ale já nechci patnáct dětí. Mně by úplně stačilo jedno.“

„Jedno je málo. Aspoň pět! Je to velkej pozemek, musíme to tady zabydlet,“ odlehčil Karel situaci humorem. Pavle blesklo hlavou, že to možná není až takový humor, že se v něm opravdu probudily dřímající sedlácké geny. Karel a sedlák, v těch odrbaných dřínách na půl žerdi, vyrudlé a potrháné značkové mikině, kterou si přivezl z Anglie, našel ji tam v popelnici, v sešmajdaných fialových adidaskách stejného původu jako mikina, majitel farmy je chtěl vyhodit. Ze všeho nejvíc vypadal jako týpek ze soundsys-

tému, který do šumavských pastvin jenom zabloudil. Karel jako hlava sedláckého rodu? Jan Cimbura přelomu tisíciletí?

Najednou ji přepadla touha ty opuštěné pozemky opravdu zaplnit vlastními dětmi, touha slepá a tak intenzivní, až cítila, jak dole úplně a naráz vlhne. Přitáhla si Karla k sobě, chraptivým hlasem, z té touhy jí vyschlo v krku, mu zašeptala: „Říkáš pět? Ale to se nestane jen tak samo od sebe, víš? Raskenová na to určitě měla nějakýho Raskena.“

Karel zareagoval hned. Byli mezi barákem a kůlnou, Karel si ji nadvedl a opřel o stěnu kůlny, Pavla ho chytla za šiji, roztáhla nohy a zapřela se o složenou kulatinu. Uchopila Karla za ztopořený úd, aby ho do sebe navedla, chtěla to hned, teď hned, ale než do ní stačit proniknout, ozval se za kůlnou pronikavý ženský hlas: „Hledáte někoho?!“

Oba se lekli. Hlas patřil rázné šedesátnici, která podezřívavě vykuchovala zpoza plotu, přesněji řečeno toho, co kdysi oddělovalo obě hospodářství. Na sobě měla květovanou šatozástěru a i v tom horku na nohách galoše. Clonila si oči proti slunci, Pavla si s ulehčením uvědomila, že v protisvětle nízkých slunečních paprsků možná nic neviděla.

„Dobrý den,“ pozdravila, zatímco se oba rychle upravovali. Karlovi cukaly koutky, v tu chvíli se Pavle chtělo taky smát, už je dospělá, nebude se přece cítit provinile za to, že si chtěla zašukat.

„Vidím uvázanou klisnu,“ navázala sousedka, zněla o poznání smířlivěji. Kůň na každého působí důvěryhodně. Je jasné, že koňák bude někdo z okolí, místní, a sousedka to také hned potvrdila: „Tak si říkám, nějaký koňáci? Vy jste ze státního statku?“

Karel přisvědčil, dělal na statku honáka. Kovboj. Kovboj – sedlák, pomyslela si Pavla hrdě.

„Jo. Hledáme majitele. Jel jsem několikrát kolem a všiml jsem si, že je to prázdný. Nevíte náhodou, komu to patří? Nebo to tady pustne jenom tak?“

Sousedka si je snažila zařadit. Mladá dvojice na koni, to není zas tak častý. Nakonec se rozhodla, že jsou důvěryhodní.

„Vim. Kocmoudům. Zdědili to po strejdovi. Co umřel, tak to tady chátrá. Dyť je to pro ostudu,“ povzdychla si.

„Takže by to prodali?“ chtěl vědět Karel. Sousedka zavrtěla hlavou. „To nevím, ale mám někde doma na ně číslo. Dáte si kafe a já ho zatím vystra-

chám,“ mávla utěrkou, kterou celou dobu žmoulala v ruce, aby ji následovali. „Mám v troubě štrůdl, dáte si taky?“ Ani nečekala na odpověď a vyrazila k chalupě. Pavla na Karla upřela pohled, chtěla, aby zůstal, aby pokračovali v tom, co před chvílí začali. Touha ještě neopadla, byla pořád stejně intenzivní, klidně by to teď dělala i před tou bábou, ale Karel už měl plnou hlavu baráku. Chytl ji za ruku a táhl za sebou: „Pojď. Třeba nám to domluví.“

TYGR

S Karlem se poznali v hladomorně. Byly to její poslední prázdniny na pedáku. Na podzim měla ještě obhájit diplomku, ale s mámou už měla domluvené, že v září nastoupí na půl úvazku na základce, kde máma ředitelovala. Druhý půlúvazek si rezervovala pro asistentské místo na fakultě u kamarádky Věry.

Ta jí nabídla, jestli s ní nechce jet na brigádu na Kašperk. Do podhradí se prý sjíždí spousta kreativních bytostí, bude to inspirativní.

Věra se takhle vyjadřovala: všechno a všichni byli bytosti. Studenti, kolegové, stromy, potoky a kopce. Hned po revoluci se vrhla do objevování nových světů a zhlkala všechno, co přes čerstvě otevřené hranice proudilo, od aromaterapie, jógy a astrologie přes reiki a tantru až po holotropní dýchání a feministický šamanismus. Jejími hvězdami se namísto Marxe a Gramscioho stali Osho a Clarissa Pinkola Estés, americká Maďarka, která nasekala prachy psáním o probouzení divokého ženství. Zkrátka, Věra, která předtím učila na pedáku marxák, to teď rozjela v new age.

Pavla se trochu bála, že ji v podhradí čeká duchovní jarmark. Měla čerstvě po potratu a také ne úplně šťastném vztahu a potřebovala se oklepat. Potrat ji zasáhl víc, než si uměla představit. Cítila se vyrvaná a neúplná, doslova přišla o kus svého já. Radši by nějaké klidnější místo, ale nic jiného se nenabízelo.

Jarmark to byl, ale dal se vydržet. Lidí bylo o víkendech víc, přes týden méně, množství kreativních bytostí kopírovalo příliv a odliv turistů. V pátek přijeli stánkaři a rozbalili krámky s bylinkami, minerály pro štěstí a domácí keramikou. Rukodělné výrobky v obyvatelstvu evokovaly idylické časy prostoty a autenticity. K trvalejšímu osazenstvu patřili Rytíři a lapkové, skupina historického šermu, která rozbila ležení pod hradbami. Větši-

nou se oddávali chlastu, ale o víkendech se umravňovali. Kastelán jim hned z kraje léta pohrozil, že je vyhodí, a rytíři ubrali. Turisticky frekventovanou zříceninu, kde by vybrali tak pěkné vstupné jako tady na Kašperku, v červenci neseženeš.

Hledači duchovna přicházeli a zase mizeli, ale ať už to byli jógíni, euroindiáni nebo neokeltové, jejich duchovní aktivita rostla vždy přímo úměrně počtu návštěvníků. Tedy o víkendech. Dalo se říct, že podnikání v dynamicky se rozvíjejícím sektoru duchovna přijalo za své principy kapitalismu služeb – náš zákazník náš pán.

Karla na Kašperk přivedl jeden z Věřiných kamarádů, kterému se říkalo Zuzana, asi podle té písničky Jasně Páky („Zuzana si nechal narůst dlouhý vlasy, ne však tak aby ho zavřeli do basy“). Zuzana restituoval u Strakoníc statek a teď v Pošumaví rozjízďel chov koní. Pořídil historický kočár a vozil turisty od hradu na náměstí.

S Karlem se znal přes Rainbow family – potní chýše, houbičky, šamanismus a tyhle věci. Karel měl koně rád, navíc uměl zapřahat postaru. To se k povoznictví hodilo. Zuzana byl rozstřelený mezi milion dalších aktivit, sám sebe ze všeho nejvíc viděl jako šamana, a koně, statek s penzionem a celé svoje podnikání považoval jen za vedlejší produkt castannedovské cesty vidění. Starost o povoznictví připadla na Karla.

Pavlu a Karla vlastně dal dohromady lancknecht Ruprecht z *Rytířů a lapků*. Stalo se to zřejmě v některý ze všedních dnů, protože rytíři a lapkové se zas zchlástali, a Ruprecht, nebo jak si ten pitomec vlastně říkal, si Pavlu vyhlédl jako svoji markytánku. Pokukoval po ní už několik dní a Pavla si musela potivě přiznat, že ho podcenila, nebo naopak přecenila, protože si její posmívání – přišel jí fakt směšný, jak se snažil plnit roli středověkého nadsamce – nevyložil jako odmítnutí, ale jako koketerii.

Když kolem desáté opustila společnost u táboráku a chtěla si jít lehnout, vynořil se ze tmy u cesty. Čekal tu na ni, možná tu byl močit, smekl klobouk s polámaným perem (lancknechtů trávili v kostýmech důsledně celý týden, od rána do rána, středověk 7/24) a připojil se k ní jako dvorný doprovod. Jeho ztěžklý krok ji zmátl, nenapadlo ji, že by v tomhle stavu mohl být nebezpečný, ale u otevřené hladomorny ji najednou za-

tlačil dovnitř. Přitiskl ji ke studené kamenné zdi a Pavlu zblízka ovanul odér piva a rumu, až se jí udělalo nevolno. Snažila se mu vysvětlit, že se plete, že po žádné romanci netouží, ale opilý muž si její zprvu zdvořilé, pak čím dál prudší a vystrašenější odmítání vyložil jako předmilostnou hru, takové to povinné upejpání cudné laně prchající před mužem dobyvatelem. Chlácholivě jí bručel do ucha, ať se nebojí, že se jí to bude líbit, přitom jí neurvale vyhrnul sukni a dral se do kalhotek. S hrůzou si uvědomila, že má mnohem větší sílu a odhodlání, než čekala, a že se mu možná neubrání. Zkoušela volat o pomoc, ale tlusté zdi hladomorny zdusily veškerý zvuk. Ruprecht, kterého její odpor ještě víc rozvášnil, si ji hrubě otočil k sobě zády a zkroutil jí ruce. Chtěla se vysmeknout, ale Ruprecht jí zkroutené ruce zatlačil nahoru až k lopatkám. Do ramene jí vystřelila bolest tak prudká, že se jí musela poddat a předklonit se. Celá se tak Ruprechtovi nabídlá, s vystrčeným zadkem, napospas a bez šance násilníka zastavit. Cítila, jak se na ni ožralý muž zezadu tlačí. Byla bezmocná.

Karel se tam zjevil zčistajasna a vůbec se s tím nesral. Nejdřív ale celkem slušně požádal Ruprechta, aby Pavlu nechal. Ruprecht ho poslal do hajzlu. Vytasil dýku (lancknechti chodili pořád ozbrojeni), snad ho ani nechtěl pořezat, ale jen dodat svým slovům váhu. Nejspíš opravdu podlehl roli plenítele z patnáctého století, protože nazval Karla sprostým kmánem, nebo možná pacholkem. Zkrátka nějak strašně debilně, že se Pavle v tu chvíli poněkud nepřípadně vybavily vánoční pohádky, kde se verbíři navázejí do českých chalupníků. Pak už to šlo rychle. Než si stačil zpomalený Ruprecht uvědomit, že možná není úplně dobrý nápad znásilnit slečnu z pokladny a pobodat kolegu od koní, Karel mu zlomil tři žebra a ruku. Dělal kdysi instruktora karate. Následující den lancknechti sbalili ležení a odtáhli. Kastelán s nimi ztratil trpělivost.

O týden později Pavla s Karlem odjeli na setkání Rainbow family. Na Kašperk se už nevrátili. Kočárové vyjíždky pro turisty Zuzana po dohodě s Karlem zrušil, byly logisticky příliš nákladné, a Pavla se nastěhovala ke Karlovi. Začali spolu žít. Máma byla našťvaná, myslela, že Pavla zůstane alespoň na půl úvazku na fakultě. Přála si pro ni akademickou kariéru a Karel jí připadal pod Pavlinu úroveň. Měl jenom maturitu, koňák s do-

končenu průmyslovkou. Věra to viděla přesně opačně. Vyložila Pavle tarty a Karel jí vyšel jako ideální partner.

„Opravdovej chlap, co tě ochrání, koho bys ještě chtěla hledat? Jdi do něj, do tygra, a vůbec o tom nepřemejšlej! Karty nelžou!“

Tygr ze Šumavy už Karlovi zůstal. Jako by mu Věra darovala indiánské jméno. A Pavle manžela. Manžela bez požehnání úřadů.

KANÁRY

Následující dva roky po Kašperku kočovali tak trochu jako cikáni. Nejdřív bydleli u Zuzany na statku, v malé místnosti nad stájemi, kde Karel vypomáhal u koní a se zedničinou, protože Zuzana přestavoval stodolu na penzion. Zuzana ale nebyl zrovna typ cílevědomého podnikatele. Platební morálku měl přinejlepším nahodilou. Kamarády, kteří se na rozestavěném statku stejně nahodile střídali, vnímal jako osazenstvo ášramu, jehož majitelem je on jen čistě nepodstatnou shodou okolností, a jejich práci jako komunitní dobrovolničení. Přesně tak ji také ohodnocoval: dobrovolně, sporadicky a s překvapeným výrazem, když někdo trval na tom, že chce dostat zapláceno. Ono to bylo pro Zuzanu i výhodné, a jen těžko se dalo rozeznat, kdy nemá peníze, protože z rozřtitosti, a kdy protože z vychcanosti. Žít se ale takhle dlouho nedalo.

Po půl roce si našli práci u kamarádů, kteří v Klatovech založili soukromé zahradnictví. Starat se o rostlinky byla hezká práce. Bydleli v maringotce natřené na zeleno, uvnitř měli čajový stolek, indické prošíváné polštáře a vzduch prosycovalo těžké, kořeněné aroma vonných tyčinek. S Václavem a Ivanou měli společné zájmy: meditaci, jógu, vegetariánské recepty a čajové rituály. Pavla od Ivany odkoukala spoustu praktických dovedností, jak vařit jenom z toho, co zahrada a okolní louky nabízejí. O víkendech se v zahradnictví scházely i další spřízněné bytosti z kraje. Oba, Karel i Pavla, se postupně stávali součástí spřátelené neformální sítě, která je obestírala jako hřejivá a hebká pavučina pozitivních vibrací.

Zahradnictví ovšem v zimě nevydělávalo, začínající podnik čtyři lidi celoročně neuživil. Karel navrhl, že by mohli jet do Španělska. Užijí si tepla a něco vydělají. Pavučina pozitivních vibrací jim zprostředkovala kontakty a Karel si vyjednal brigádu na Kanárech.

Odletěli na Mikuláše. Na vídeňském letišti padal sníh, ale na ostrovech panovalo příjemné jaro. Bydleli v karavanu s výhledem na oceán, v posthipické komuně, volném sdružení kreativních bytostí – jak by je nazvala Věra – posbíraných z celé Evropy. Tedy převážně té západní. Na rozdíl od proměnlivého jarmarku pod hradbami Kašperku byla komunita na ostrovech mnohem stabilnější a už dlouhé roky zavedená, mnozí se sem přestěhovali hned po smrti Franka. Oproti nim, amatérům z postkomunismu, byli mnohem zkušenější v čerpání štedrého systému západoevropského sociálního státu.

Po plážích se poflakovali lektoři duchovního probuzení a nabízeli německým důchodcům mandaly a přívěšky s hipizáckými symboly míru. Jejich sousedé z vedlejšího karavanu, manželský pár z Holandska, otevíral v přepočtu za pět guldenů čakry, a Detlef, zhulený alternativec z Kreuzbergu, turistům vykládal z ruky budoucnost. Fungovalo tu i několik meditačních center, což byly jednoduché bambusové přístřešky s buddhistickými zvonkohrami, kde se člověk mohl za poplatek pěkně zkouřit.

Kromě živnostníků v oboru new age duchovna tu člověk potkal děcka z bohatých rodin, mladé západoevropany, kteří si dali pauzu mezi absolutoriem studia podnikové ekonomie a návratem do vedení v rodinné firmě.

Významně zastoupenou skupinou byli i nezaměstnaní na podpoře. Pocházeli z neprivilegovaných vrstev a jejich životní perspektivou byl nezáživný zaměstnanecký poměr. Zhodnotili své šance na trhu práce a poměr cena/výkon, tedy zda jim stojí za to strávit život šplháním po karierním žebříku a pak umřít na rakovinu z úzkosti, a z rovnice jim vyšlo, že bude rozumnější se zařídit jako příjemci sociálních dávek. Třeba takový Henk. V dubnu odletěl domů do Eindhovenu, půl roku makal na poště, a na podzim, když opět získal podporu, se vrátil na Kanáry.

Předřít se tu rozhodně nikdo nehodlal. Karel byl jediný, kdo opravdu pracoval. Každý den chodil do fóliovníků sbírat avokádo, cukety a rajčata, podle toho, co zrovna sezóna nabízela. Vypláceli ho na ruku a zeleniny si mohl odnést tolik, kolik unesl.

Pěstitelům to bylo jedno. Prodali úrodu „en bloc“, celou plantáž, a investor, nadnárodní firma, jejíž vedení sedělo možná v Madridu, možná ve Stuttgartu, sklízal jen to, co odpovídalo normám EHS.

Příliš zahnuté okurky se nechávaly na záhonech, stejně jako přerostlá rajčata. Vlastně se nikdy nesklízelo nic zralého, protože zelenina by nevydržela cestu k zákazníkovi a shnila by v kontejnerech během přepravy. Tohle Karlovi mozek dlouho nebral, že logistika je dražší než výrobek. Evropský hospodářský zážrak produkoval miliony tun, které se nevyplatilo vůbec sklízet a s jejichž ztrátou se kalkulovalo dávno předtím, než bylo vůbec zaseto. Z účetních odpisů, které tady pod fóliovníky na sebe braly tvary, vůni a chuť lilků, melounů, citronů, cibule a pomerančů, se dalo pohodlně žít, aniž člověk utratil jedinou pesetu. Podmínkou byla rezignace na společenský status.

Pavla nepracovala, nepotřebovali to. Peníze, které Karel vydělal, neměli prakticky za co utratit. Učila se španělsky a občas Daniele, švýcarské profesorce psychologie na penzi, vypomáhala v jejím meditačním centru. Profesorka byla šťastně rozvedená, děti se osamostatnily, a tak pronajala byt v Curychu a přesunula se do tepla. Bylo jí přes šedesát, a i když nosila korálky a batikované sukně, diplom PhD dodával jejímu centru duševní regenerace na vážnosti. Klientům z řad vyhořelých podnikatelů tak mohla za LSD účtovat pětkrát tolik, než kolik by je stálo na ulici. Nakonec to vlastně bylo fér. Top manažeri, CEO a seniorní partneři si kupovali pocit, že to, co pod dohledem Daniely provádějí, není díky jejímu zarámovanému diplomu až tak nelegální. Není nic horšího než špatný trip z nervozity.

U Daniely se Pavla poprvé v životě zhulila trávou. Až dosud ji zkušenost s drogami obcházela, a kde jinde si něco vyzkoušet než na břehu oceánu pod dohledem rozesmáté PhD, která v tom uměla chodit. Přestože se Daniela snažila navodit patričnou atmosféru, zapálila kadidla, svíčky a pustila meditační hudbu, Pavla zjistila, že ji tráva nebaví. U někoho tetrahydrokannabinol vyvolává veselost, stav povznesenosti a smířenosti se světem, což je dáno otupením neuronů a zaměřením vědomí na tělesné pocity, takže na nějakou existenciální tíseň už mozku nezbyvá kapacita, ale Pavla cítila jen zmatek. Nejvíce jí vadila ztráta mentální kontroly. Takřka v přímém přenosu mohla pozorovat, jak jí klesá inteligence, vteřinu po vteřině, bod po bodu, jako když na mrazu klesá rtuť v teploměru. Úplně ten sešup cítila. Mozek jí zahalila mlha a začala propadat panice. Ne že by ve stavu pitomé demence

zůstala navždycky, to věděla, že se nestane, ale vadilo jí, že jí to v hlavě nepracuje tak, jak by chtěla. Připadala si blbá jak opice.

Z marihuanového sezení u Daniely si každopádně odnesla poučení, že prostáček boží není žádná výhra, ale existenční peklo.

Co ale bylo na stavu zhulenosti perfektní, to musela uznat, byl sex. Když se v noci vrátila do karavanu, odkloněný mozek kompletně nahradila čistá, pudová tělesnost. Vypnutá sebekontrola v posteli zafungovala jako afrodisiakum. Měla dokonce podezření, že kdyby v tu chvíli byl po ruce jakýkoliv jiný chlap než zrovna Karel, přefikla by ho v ten moment stejně jako Karla. Asi u toho musela dost ječet, protože druhý den ráno po ní sousedé z okolních karavanů pokukovali s lehkou závistí i jistým uznáním. Dobrou šukačku ocení každý, i ten, kdo se jí účastnil jen z do-slechu.

I když si zapíchala jako dlouho ne, neměla chuť to opakovat. Vadilo jí, že si teď, za střízliva, s čistou hlavou, průběh sexu nedokáže vybavit. Vyvrcholení, jakkoliv bylo intenzivní, se jí ztrácelo v mlze, stejně jako všechno ostatní z předešlého večera. Zůstal jen pocit tělesného uspokojení a blažené malátnosti. Takhle nějak asi procházejí existencí zvířata. Od milování ale Pavla očekávala víc. Užila si to fenomenálně, to ano, ale nebylo to milování. Spíš něco na úrovni páření. Od sexu očekávala nejen uspokojení těla, ale i mysli. Pokud si to mysl ve stavu změněného vnímání nepamatovala, byl efekt míň než poloviční.

Chyběl jí Karel. Karel jako partner. Ano, byl v ní, ale ona nebyla s ním. Úplně ho v vynechala. Tělo, které převálcovalo marihuanou utlumený mozek, myslelo jen na sebe. Karel byl pro ni v tu chvíli jen odosobněný nástroj uspokojení. Sex pod vlivem byl smyslný, ale osamocený. Jako masturbace. Chybělo jí sdílení, chyběla jí dominance, s níž toho druhého ovládne, pohlaví jako nástroj moci, jemuž je partner vydán na milost a nemilost, chybělo jí podrobení se sexu partnera. Sex nebylo jen tělo, sex byl i komunikace, láska a moc. Pak teprve byl naplňující.

Do Čech se vrátili na jaře. Karlovi se stýskalo po Šumavě, vůni jehličí a mateřidoušky, a pláže na Kanárech se začínaly zalidňovat komerční turistikou. Domluvil si práci na státním statku jako honák, kde ho už znali, protože

tam byl po vojně zaměstnaný, a Pavla nastoupila na základku v Prachaticích na prvním stupni.

To bylo už víc jak před rokem. Teď jim z našetřených peněz nezbývalo nic. Karel byl zvyklý žít z ruky do huby, přijímat jen to, co den přinese, a nezatěžovat si hlavu budoucností. Důležité pro něj bylo být tady, na Šumavě, víc nepotřeboval, a nevypadal, že by chtěl něco měnit. Vyrostl v pražské bytovce, a když ho na vojnu odveleli do kasáren v Prachaticích, okamžitě mu zdejší krajina učarovala. Přiřadili ho k průzkumákům, díky karate, které se jako kluk naučil ještě ve Svazarmu, a výcvik ho vlastně i docela bavil: techniky přežití v terénu v létě v zimě, boj zblízka muže proti muži, seskoky padákem. Samozřejmě, že to byla i pakárna, protože v každé jednotce se najdou debilové, ale dala se přežít. Jako průmyslováka ho dali k autům, rozuměl motorům. Zpětně viděno, nebyla vojna zas tak hrozná zkušenost, a naučil se i pár užitečných věcí. Po skončení služby se už do Prahy nevrátil a našel si práci na statku.

MILEŠÍN

Kocmoudovi s prodejem souhlasili. Žili v Husinci na vlastním a držet druhé hospodářství nedávalo smysl. Chtěli za Milešín šedesát tisíc, což bylo tehdy za venkovskou chalupu ve stavu poloviční ruiny dost.

„Kde na to vezmeme?“ zarazila se Pavla, když před ní Karel vítězoslavně položil kupní smlouvu. Byli švorc. Ale úplně.

„Peníze neřeš. Když jsou potřeba, tak přijdou,“ prohlásil bohorovně. Pavla mu nad smlouvou, kterou navíc už podepsal – málem ji z toho trefilo – znovu vysvětlovala, že šedesát tisíc není málo, i kdyby je měli, ale hlavně je nemají. Pro Karla byly peníze podružnost. Zenový nadhled dobrodruha povzneseného nad materiální starosti byl podmanivý, ale Pavlu neuklidnil. Že by jim odněkud spadlo do klína šedesát litrů jen tak samo od sebe, si nemyslela. Na pohádky už byla velká.

K zájmu o Měsíční údolí ji nakonec dostrkala Věra. Po nějakém čase si na ně vzpomněla a pozvala ji s Karlem na tantrický víkend. Pavla se trochu obávala, zda se pod probouzením hadí síly neskrývají skupinové orgie, ale Věra ji ujistila, že primárně se jedná o duchovní záležitost.

Chrást tantry byl starý jihočeský mlýn, který koupil postarší, dost tlustý psycholog z Anglie. Měl interesantně prošedivělý plnovous, přes který to hrál na papá Hemingwaye, a českým zájemcům nabízel celou plejádu „tantrických, šamanských i bioenergetických aktivit a vzdělávacích kurzů“.

„Probuzení vnitřní bohyně“, „Cesta extáze“ či „Naslouchat své jóní“ nevybočovaly z mantinelů očekávatelného. Byl to přece chrám tantry, čemu naslouchat jinému než vlastnímu pohlaví. Prakticky zaměřený seminář „Pánevní dno žije!“ zněl vysloveně optimisticky, jak pozvánka na sportov-

ní klání křesťanské mládeže, kde nikdo neprohrává a vítězem jsou všichni, ale „Multiorgasmus – schody do nebe“ už trošičku vzbuzoval pochyby. Některé semináře zněly až klinicky. „Milostná kontinence“ a „Kouzlo milostných her s urinou“ vyvolávaly představy pachu nemocničního lysolu a hrátek se skleněným bažantem. Věra Pavlu uklidňovala, že žádných podezřelých experimentů se bát nemusí, ostatně tento víkend byl tematicky koncipován jako poměrně konzervativní „Oslava spojení“ a byl určen partnerským dvojicím.

Sezení probíhala v hlavním sále, v podstatě to byla dechová cvičení spojená s masáží primárních a sekundárních erotogenních zón, nic urinálního se tu nedělo. Během sezení se všichni tvářili posvátně, ale o přestávkách z nich afekt spadl a chovali se nenuceně. Všichni se víceméně znali z dřívějšíka, byl tu i Zuzana s Majdou, svojí novou pichnou, zkrátka stará dobrá pavučina pozitivních vibrací.

Majda provozovala v Prachaticích krámkem s new age sortimentem z Indie, což stvrzovala i svým vzhledem. Kolem kotníků jí cinkaly stříbrné řetízký a zvonečky, v uších se jí houpaly velké náušnice ve tvaru kruhů, na hlavě hrdě nesla hedvábný turban, bezprostřední, nekomplikovaná a exotická. I tady nabízela drobnosti ze svého krámkem: posvátné přívěsky, aromatické svíčky, ajurvédské mastičky, povzbuzující tinktury, přírodní afrodisiaka, a také yoni vajíčka. To byly oblé valounky různých velikostí, z křišťálu, záhnědy a růženínu, na posílení svalstva pochvy. „Budeš si dělat s Karlem, co budeš chtít,“ doporučovala Pavle romantický růženín.

Věra přijela se Zdeňkem, stavebním inženýrem. Ten pozorně listoval fotografiemi a dokumentací ze stavebního úřadu, které mu Karel ukazoval. Chtěl slyšet jeho kvalifikovaný názor na Milešín. Zdeňk byl praktik, zajímal se jen o ty fotografie, na kterých byl vidět potenciální problém: propadá střecha, díra ve stropě, vzlínající vlhkost:

„Co střecha? Shnilý? Dřevomorka není?“

„Není. Trámy jsou pěkný, dubový.“

„To je dobře. Ale ta vlhkost vás bude trápit. Budeš to muset podříznout a udělat izolaci.“

Ukázal na praskliny na jedné z fotografií, táhly se po fasádě od přízemí až ke střeše: „A doporučuju pozvat statika.“

Věra, které chrastily v kapse zakoupená yoni vajíčka, se mu opřela o záda a nakoukla přes rameno. Zajímala ji zahrada a okolní příroda, praskliny a propadlý strop převyšovaly její rozlišovací schopnosti. Rozplývala se:

„Ale je to krásný, Pavlí. Pro rodinu nádherný. Údolí s potokem, voda odvádí negativní energii, za zády les, před sebou louku, úplně podle všech principů feng šuej.“

Zdeněk proti feng šuej nic neměl, ale byl věčný: „Pozemek má kolik?“

„Přes hektar.“

Zdeněk v duchu počítal: „To není tak špatná cena. Ale dát tenhle barák dohromady, to je program na celý život, je vám to jasné?“

„Já myslím, že ho musíte zachránit, ten dům si vás vysloveně vybral,“ podpořila znovu koupí domu emfatická Věra. „Vůbec nad tím Pavlo nebádej a jdi do toho. Děcka si vyběhnou k potůčku, založíš bylinkovou zahradu, nikde žádný fabriky ani chemie, kolem jenom pastviny, totál zdravý životní prostředí, jako kdybyste žili v Himalájích, co lepšího?!“

Představou starodávného statku v srdci přírody byla uchvácená, nějak tak předpokládala, že život na šumavském hospodářství se odehrává na stejných vibracích jako víkend v Chrámu tantry.

Pavla ale stále váhala: „Uvidíme, jestli vůbec seženeme peníze. Zatím nemáme nic. U banky se zadlužovat nechceme. To by nás svazovalo.“

Věra se už ale vcítila do vidiny života v lůně matky přírody a nechtěla se té představě jen tak vzdát: „A co vaši, ty by ti nepučili? Táta ti něco šetří, ne? Tak je poproste.“

Pavla se podívala na Karla, tvářil se bezvýrazně, jako vždycky, když přišla řeč na Pavlino rodiče. Ani po dvou letech se nesmířili s tím, že Pavla zahodila akademickou kariéru a žila jako nějaká cikánka bez domova, na hromádce s pobudou, co každou chvíli střídá zaměstnání. Doufali, že Karla pošle časem do háje a vrátí se na fakultu. To byl mámin sen: Pavla, která učí na vysoké škole. Odborná asistentka, pak doktorát, docentura, profesura, splněný životní úkol – její dcera to dotáhla ještě dál než ona, ředitelka na základce.

Oba počítali s tím, že ze začátku budou dceru podporovat. Postgraduální studium, stáže v zahraničí, všechno znamenalo náklady. Platy vysokoškolských učitelů byly zoufale podhodnocené a bylo jasné, že bez rodičovské podpory se neobejde. Vždycky ji ale ubezpečovali, ať si proboha nedělá starosti a v klidu se soustředí na studium. Uspořené peníze na vzdělání, v tom byli zajedno, je do téhle nejisté nové doby ta nejlepší investice.

Pavla se nakonec rozhodla, že rodiče o peníze poprosí.